

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 18 MEI 2017 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Vastgesteld: 8 juni 2017

Aanwezig de leden:

De heren Azannay (GL), Brander (PvdA), Van der Bruggen (PvdA), El Aichi (CDA), Van den Raadt (Trots), Smit (OPH), Spijkerman (D66) en de dames Dekker (D66), Huisse (GL), Özogul (SP), Simsek (CDA), Sterenberg (VVD)

Afwezig:

De heren Baaijens (AP) en Rutten (VVD) en de dames Jacobsz (AP) en Van Ketel (SP)

Mede aanwezig:

Mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer Van Leeuwen (voorzitter), de heer Snoek (wethouder), mevrouw Langenacker (wethouder), de heer Botter (wethouder)

Verslag:

Mevrouw Muda

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen en luisteraars welkom bij de vergadering van de commissie Samenleving. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Baaijens, mevrouw Jacobsz, mevrouw Van Ketel en de heer Rutten. Hij heeft de volgende mededelingen:

- Voor 22 juni 2017 staat een raadsmarkt gepland over de samenwerking van de sociale wijkteams en het CJG. De leden Brander (PvdA) en Dekker (D66) zullen helpen bij de voorbereiding.
- Op 24 mei 2017 vindt de jaarlijkse ontmoeting met de peuterspeelzalen plaats van 20.00 tot 21.00 uur.

2. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

De **voorzitter** deelt mee dat zich vier insprekers hebben aangemeld met betrekking tot het onderwerp trampolinespringen, te weten Melissa Nazar, Carmen Elzer, Bente Geleijen en Irem Ozen. Hij geeft het woord aan Melissa Nazar.

Mevrouw **Nazar** was de trainster/coach van vijftien topsporters (tussen 8 en 25 jaar) die samen trainden in Velsbroek. Zij is echter op staande voet ontslagen, wat betekent dat de groep vanaf medio juni 2017 op straat staat. Deze groep topsporters is nu op zoek naar een geschikte accommodatie in Haarlem omdat zij bijna allemaal uit Haarlem komen, waar geen trampolinespringen is.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt wat de reden van haar ontslag was.

Mevrouw **Nazar** antwoordt dat er geen concrete aanleiding was voor haar ontslag maar dat haar visie als trainster/coach niet gewaardeerd werd door het bestuur van de vereniging. Zij heeft zich altijd gericht op presteren op het hoogst haalbare niveau.

De heer **Azannay** (GL) vraagt of mevrouw Nazar ook contact gezocht heeft met bijvoorbeeld de wethouder of een ambtenaar van Velsbroek of met de Stichting Topsport Kennemerland.

Mevrouw **Nazar** is pas een week geleden ontslagen en dit is de eerste keer dat zij haar verhaal doet.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt waarom zij zich meteen tot de raad van Haarlem wendt, wat zij zelf al gedaan heeft om het probleem op te lossen en wat deze groep sporters nodig heeft.

Mevrouw **Nazar** antwoordt dat voor trampolinespringen vooral een geschikte accommodatie belangrijk is. Die moet namelijk minimaal 9 meter hoog zijn. Zij heeft contact opgenomen met SRO maar alle geschikte sporthallen zijn voor volgend jaar al verhuurd. Deze groep sporters heeft een ruimte nodig van minimaal 9 meter hoog met drie trampolines van olympisch niveau met veiligheidsmateriaal eromheen.

De heer **Van den Raadt** (Trots) weet dat skaters op verzoek een hal hebben gekregen. Hij zal de wethouder straks vragen of die hal hoog genoeg is en wellicht gebruikt kan worden.

Mevrouw **Simsek** (CDA) verwacht dat de wethouder bereid is mee te denken. Zij vraagt aan welke andere oplossingen mevrouw Nazar denkt.

Mevrouw **Nazar** heeft al contact gehad met HLC, een turnvereniging in Haarlem met 1500 leden. HLC is in principe geïnteresseerd in een trampoline-afdeling maar heeft geen geschikte accommodatie voor trampolinespringen. Zij overweegt zelfs om tijdelijk te gaan trainen in Amsterdam, waar een hoge turnhal met trampolines is.

De heer **Brander** (PvdA) gaat ervan uit dat deze 15 sporters lid zijn van de vereniging in Velsersbroek en dat zij dus ook kunnen blijven trainen. Hij vraagt of de vereniging iets gedaan heeft om dit conflict op te lossen.

Mevrouw **Nazar** antwoordt dat er wel een poging is gedaan maar dat het bestuur van de vereniging recreatieve sport belangrijker vindt dan topsport en besloten heeft om zich uit de topsport terug te trekken. De topsporters mogen lid blijven maar de kwaliteit van hun trainingen zou flink achteruitgaan omdat mevrouw Nazar de enige trainster bij de vereniging was met de opleiding en de licentie voor de begeleiding van topsporters.

De heer **Brander** (PvdA) vraagt of zij ingesproken heeft bij de gemeenteraad in Velsen. De accommodatie is daar aanwezig. Het enige probleem is het conflict tussen sporters en vereniging.

Mevrouw **Nazar** antwoordt dat de zaal van de vereniging zelf is. Zij heeft gevraagd of het mogelijk is die zaal te huren maar daarvoor staat het bestuur niet open.

De heer **Brander** (PvdA) vraagt nogmaals of zij heeft ingesproken bij de commissie in Velsen.

Mevrouw **Nazar** heeft niet ingesproken bij de commissie in Velsen.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt of de vereniging op een of andere manier heeft geprobeerd om de opzeggingen te voorkomen.

Mevrouw **Nazar** antwoordt dat het bestuur alleen uitleg heeft gegeven over haar ontslag en akkoord is gegaan met de afmeldingen.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** concludeert dat de voorgestelde agenda wordt vastgesteld.

4. Vaststellen conceptverslagen van de commissie Samenleving van 13 en 20 april 2017

De **voorzitter** vraagt wie op- of aanmerkingen heeft op de verslagen.

Mevrouw **Dekker** (D66) is per abuis in het verslag van 20 april 2017 gekoppeld aan andere partijen.

De voorzitter concludeert dat de verslagen worden vastgesteld met inachtneming van bovenstaande opmerking.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De **voorzitter** inventariseert de rondvragen en geeft vervolgens gelegenheid voor mededelingen.

Wethouder **Snoek** brengt in herinnering dat bij de bespreking van de hercontractering van SRO zorgen zijn geuit over de zelfstandige speeltuinverenigingen. Recent heeft de wethouder een gesprek gevoerd met de besturen van de speeltuinverenigingen en SRO. SRO heeft daarbij aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden nog voor 2017 gepland staan. Er is afgesproken dat de voortgang van de werkzaamheden na de zomer gemonitord wordt en dat er begin volgend jaar opnieuw een gesprek plaatsvindt.

Wethouder **Botter** heeft de volgende mededelingen:

- Op vrijdagavond heeft een incident plaatsgevonden bij een locatie van Blijf. Een verwarde mevrouw veroorzaakte zo veel overlast dat het verblijf voor andere vrouwen erg onprettig werd. De crisisdienst van de GGZ zag echter geen aanleiding om die mevrouw te verwijderen. Daarop is besloten om twee vrouwen met hun kinderen tijdelijk onder te brengen in een vakantiehuisje. Omdat zich nu al verschillende keren verschil van inzicht heeft voorgedaan met de crisisdienst heeft de wethouder in overleg met de voorzitter van de raad van bestuur van de GGZ besloten een extern bureau een inventarisatie te laten maken van een vijftal cases waarbij de samenwerking op zijn minst beter had gekund. De wethouder zal de commissie te zijner tijd op de hoogte brengen van de uitkomsten.
- Vorige week heeft een mevrouw twee uur vastgezet in de traplift in het raadhuis. De wethouder zal alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat er zo snel mogelijk een adequate traplift komt.
- De wethouder laat een couponboekje zien, waarmee mensen samen met een maatje een gratis uitstapje kunnen maken.
- In het kader van het Jaar van de Ontmoeting worden op 4 en 5 juli 2017 huis-aan-huisgesprekken gevoerd over de problematiek rond eenzaamheid samen met het Rode Kruis, de Zonnebloem, de kerken, grote welzijnsorganisaties en een aantal ambtenaren. Raadsleden zijn welkom om zich aan te sluiten.
- De toegezegde conferentie over de basis-infrastructuur staat gepland voor maandag 3 juli 2017, vanaf 16.00 uur.
- In het kader van het Jaar van de Ontmoeting heeft de gemeente 40 mensen uitgenodigd van organisaties als Rood en EcoSol om achter de schermen te komen kijken bij Bevrijdingspop. Een geslaagde actie die voor herhaling vatbaar is.
- Dinsdag 16 mei 2017 heeft de laatste bijeenkomst voor de zomer plaatsgevonden in het kader van de Grote Eenzaamheidshow. Deze bijeenkomst is livestream opgenomen en kan dus teruggezien worden.

10. Rondvraag

De voorzitter stelt voor om de rondvraag met betrekking tot het trampolinespringen naar voren te halen, zodat de insprekers niet langer op het antwoord van de wethouder hoeven te wachten.

Mevrouw **Simsek** (CDA) vraagt aan de wethouder of hij bereid is in gesprek te gaan met de insprekers.

Wethouder **Snoek** is altijd bereid tot een gesprek. Hij denkt dat de oplossing gezocht moet worden bij bestaande sportaccommodaties in Haarlem of elders, bijvoorbeeld in de Haarlemmermeer.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt ook of de gemeente iets kan betekenen voor deze sporters en of de skatehal hoog genoeg zou zijn.

Wethouder **Snoek** gaat eerst in gesprek met betrokkenen, alvorens hij met de commissie over oplossingen gaat praten.

6. Initiatiefvoorstel CU inzake Toegankelijke stad voor iedereen

De **voorzitter** geeft een korte inleiding. Het voorstel van de CU ligt voor ter advisering aan de raad. Hij stelt voor het stuk in één termijn te behandelen, waarna de heer Visser zal besluiten of hij zijn voorstel nog aanpast, voordat het naar de raad gaat.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) complimenteert de heer Visser met zijn inzet. De VVD kan zich vinden in de reactie van het college. In dit initiatiefvoorstel wordt om een budget gevraagd, echter zonder duidelijke dekking of inzicht in de budgettaire gevolgen van de stappen. De VVD deelt het streven naar een inclusieve samenleving maar wat de VVD betreft zou de gemeente ondernemers geen onredelijke eisen mogen opleggen. De toegankelijkheid van private gebouwen en voorzieningen is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de eigenaren. Daarom is de VVD blij met de duidelijke reactie van het college. De VVD heeft voldoende vertrouwen in de ontwikkelingen die door het college worden ingezet. Ook is een van de kernwaarden van de VVD dat iedereen mee moet kunnen doen; toch volgt de VVD daarin de realistische lijn van het college.

De heer **Smit** (OPH) complimenteert de heer Visser ook met zijn grote inzet. De CU probeert heel voorzichtig een versnelling te realiseren in de uitvoering van de opdracht die in feite door de ratificatie van het VN-verdrag gelijke rechten voor mensen met een beperking is ontstaan.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) vraagt of de heer Smit vindt dat de heer Visser nog niet ver genoeg gaat met zijn voorstellen of dat het voldoende is om volgens het handboek rekening te houden met mensen met een beperking.

De heer **Smit** (OPH) wil niet discussiëren over details, hij wil een maatschappij die op alle fronten voor iedereen toegankelijk is. Op dit moment is dat nog niet zo. Nu de Tweede Kamer besloten heeft het verdrag te ratificeren, zullen ook gemeenten daaraan tegemoet moeten komen en de financiële kaders moeten aanpassen. Er is bij de kadernota 15 miljoen euro uit het sociaal domein beschikbaar gesteld om een aantal versnellingen te realiseren. Spreker vindt de heer Visser, ondanks al zijn inzet, te bescheiden want er is geld, dus het kan en moet sneller. Zijn bijdrage is vooral bedoeld als een aanmoediging en hij zal de heer Visser de helpende hand toesteken om dit vorm te geven.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) vraagt of de heer Smit zelfs dwingende maatregelen wil opleggen aan ondernemers.

De heer **Smit** (OPH) constateert dat de gemeente nog heel veel huiswerk te doen heeft. Hij vergelijkt Haarlem met een stad als Barcelona die al veel verder is op dit punt. Hij is nog niet toe aan het enthousiasmeren van het bedrijfsleven.

De heer **Azannay** (GL) sluit zich aan bij de complimenten. GL onderstreept de aanbevelingen van de Participatieraad en vindt ook dat dit soort zaken integraal aangepakt moet worden. Hij noemt het opvallend dat het college in zijn preadvies vaak spreekt over 'bestaand beleid', 'er wordt aan gewerkt' en 'voldoen aan criteria'. Zolang hij scheef liggende tegels of hoge drempels tegenkomt, laat de uitvoering van de toegankelijkheid wat hem betreft te wensen over.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) brengt daar tegenin dat iedereen last heeft van scheef liggende stoeptegels die wat haar betreft vooral een gevolg zijn van de bezuinigingen op onderhoud die door GL gesteund zijn.

De heer **Azannay** (GL) beaamt dat GL deel uitmaakte van het college dat die keuze gemaakt heeft en daarvoor criteria heeft vastgesteld. De initiatiefnemer vraagt het college om middelen vrij te maken.

Hij constateert anno 2017 ook onvolkomenheden en daarom vraagt hij hoe het college ervoor gaat zorgen dat de straten er wel goed bij liggen.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) benadrukt nogmaals dat alle onderhoudsniveaus voor de stad naar beneden zijn bijgesteld. Volgens de geldende criteria mogen er gaten in de weg zitten en mogen er stoeptegels scheef liggen. Het is niet mogelijk om alleen daar de stoep te herstellen waar toevallig iemand met een rolstoel voorbijkomt.

De heer **Spijkerman** (D66) heeft gehoord dat in de kadernota staat dat die bezuiniging, waarop mevrouw Sterenberg doelt, wordt teruggedraaid.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) vindt dat heel fijn maar ondertussen zijn de wegen wel veel slechter geworden.

De heer **Azannay** (GL) geeft mevrouw Sterenberg enigszins gelijk maar het beleid is nu bijgesteld op basis van nieuwe feiten. Het college wil geen extra middelen ter beschikking stellen maar GL vindt ook nog steeds dat alle betrokken partijen moeten bijdragen aan een goede toegankelijkheid voor iedereen. De discussie over toegankelijkheid speelt al een aantal jaren en GL vindt in het algemeen dat de gemeente er werk van moet maken.

Mevrouw **Özogul** (SP) bedankt de CU. Zij zit zelf al elf jaar in de raad en al die tijd wordt er al gepraat over een toegankelijke stad. Wat de SP betreft vordert het te langzaam. Zelfs het nieuwe stadskantoor voldoet niet aan de huidige toegankelijkheidseisen. De SP wil nog geen maatregelen opleggen maar pleit voor overleg en gezamenlijke oplossingen. De SP vindt in ieder geval dat de gemeente eerst haar eigen zaken op dit punt goed op orde moet hebben.

De heer **Spijkerman** (D66) sluit zich aan bij de complimenten voor de heer Visser. D66 deelt zijn conclusie dat het college wel heel zuinig heeft geantwoord en dat dit antwoord veel te lang op zich heeft laten wachten. Spreker constateert dat alle fracties toegankelijkheid belangrijk vinden. Hij deelt de conclusie van de VVD dat de gemeente private eigenaren van gebouwen niet kan dwingen maatregelen te nemen. Hij wil echter ook niet zo ver gaan als de heer Visser die voorstelt. Hij ziet meer in stimuleringsmaatregelen.

De heer **Smit** (OPH) is ervan overtuigd dat de gemeente het bedrijfsleven kan uitlokken om maatregelen te nemen door zelf het glanzende voorbeeld te geven.

De heer **Spijkerman** (D66) is het daar volledig mee eens. Hij wil met stimuleringsmaatregelen zo veel mogelijk private eigenaren overhalen om maatregelen te nemen.

De heer **Smit** (OPH) bedoelt dat de gemeente, los van ondersteunende maatregelen, het goede voorbeeld moet geven en het voortouw moet nemen bij het weghalen van barrières.

De heer **Spijkerman** (D66) is ook dat volledig met hem eens. D66 vindt toegankelijkheid belangrijk. D66 vindt ook dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven. D66 juicht stimuleringsmaatregelen toe maar ziet op weg naar een betere toegankelijkheid ook zeker heil in een aantal concrete voorstellen van de CU. Spreker vraagt tot slot de heer Visser om nadere uitleg over de straatophoger. Ten tweede wil hij graag weten hoeveel scholen nog niet volledig toegankelijk zijn.

De heer **Van der Bruggen** (PvdA) sluit zich aan bij de complimenten voor de initiatiefnemer. De PvdA vindt dat er nog veel werk te verzetten is op dit punt in Haarlem. De PvdA waardeert in het advies van de Participatieraad juist de verbreding van het begrip en vindt dat er terecht aandacht gevraagd wordt voor niet-fysieke toegankelijkheid. De Participatieraad roept de gemeente op om eerst beleid te maken maar de PvdA zou liever tegelijkertijd aan het werk gaan en het lage fruit plukken. In tegenstelling tot enkele andere partijen geeft de PvdA het preadvies van het college een krappe voldoende. De PvdA zou er vrede mee kunnen hebben. Het bedrijfsleven kan wellicht overgehaald

worden door het goede voorbeeld van de gemeente maar de PvdA ziet ook mogelijkheden met ‘naming and shaming’.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) vraagt of de PvdA Haarlem als winkelstad kapot wil maken op die manier.

De heer **Van der Bruggen** (PvdA) vindt dat mevrouw Sterenberg erg overdrijft; het kan ook op een diplomatieke manier gebeuren zonder bedrijven direct aan de schandpaal te nagelen.

De heer **Spijkerman** (D66) zou liever de goede voorbeelden belichten in plaats van over te gaan tot ‘naming and shaming’.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) bedoelde ook dat het niet erg aardig zou zijn als de gemeente aan ‘naming and shaming’ gaat doen van ondernemers.

De heer **El Aichi** (CDA) spreekt zijn waardering uit voor het initiatief van de CU. Het CDA is groot voorstander van een toegankelijke stad voor iedereen. Toegankelijkheid wordt gemeten aan de hand van bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid, vluchtmogelijkheden. Veel inwoners met een migrantenachtergrond klagen over de hulpverlening. Spreker pleit daarom voor interculturalisatie op het gebied van zorg, welzijn en financiën.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) vraagt of hij bedoelt dat alle bordjes en alle brochures vertaald zouden moeten worden.

De heer **El Aichi** (CDA) antwoordt dat interculturalisatie betekent inleven in de hulpvragen van de cliënten. Het gaat om hun referentiekader, zoals opvattingen, waarden en normen, gewoonten en tradities, opvoeding.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt wat dit pleidooi te maken heeft met het fysieke domein, waarop het voorstel van de heer Visser zich toespitst.

De heer **El Aichi** (CDA) heeft bereikbaarheid breder geïnterpreteerd. Veel hulpverlening is niet gestoeld op meerdere culturen. Dat werpt een drempel op voor mensen met een migrantenachtergrond.

Mevrouw **Özogul** (SP) pleit daar al elf jaar voor en zij weet ook dat de wijkteams en het CJG op dit punt vooruitgang hebben geboekt. Zij vraagt wat de heer El Aichi daarvan vindt.

De heer **El Aichi** (CDA) leest in alle stukken dat de sociale wijkteams en de CJG in ontwikkeling zijn. Hij pleit voor een meer interculturele hulpverlening.

De voorzitter roept de commissie op om de bespreking te beperken tot het voorstel van de CU.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vindt het eigenlijk schandalig dat een dergelijk initiatief in deze tijd nog nodig is. Pas als er iemand vastzit in een lift, wordt er aandacht aan besteed, terwijl dit natuurlijk van tevoren bedacht had moeten worden. Trots kan zich aansluiten bij een groot aantal punten in het voorstel van de heer Visser, zoals de toegankelijkheid voor rolstoelen van openbare toiletten en stembureaus. Trots pleit ervoor om met deze beide punten te beginnen en ervoor te zorgen dat alle stembureaus bij het komende referendum voor iedereen toegankelijk zijn. In reactie op de opmerking van de heer Spijkerman over 1 miljoen euro extra in de kadernota, pleit Trots ervoor om in plaats daarvan de afwaardering van het onderhoudsniveau gewoon helemaal terug te draaien.

De heer **Spijkerman** (D66) kent het bedrag niet maar hij is het met de heer Van den Raadt eens dat de openbare ruimte buitengewoon belangrijk is en hij is dan ook blij met iedere stap in de goede richting.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Visser voor een reactie op de bijdrage van de andere fracties.

De heer **Visser** (CU) stelt dat zijn initiatiefnota beoogt de onnodige drempels voor gehandicapten te slechten en dat hij zich daarbij vooral richt op de fysieke toegankelijkheid. Hij bedankt zijn collegae voor hun positieve reacties. Ook hij vindt dat de reactie van het college wat lang op zich heeft laten wachten en dat het wat mager is maar hij begrijpt ook de opmerking van de VVD dat de gemeente geen onredelijke eisen kan opleggen aan ondernemers. Hij verwacht echter heel wat te kunnen bereiken met positieve prikkels, zoals ook D66 betoogde. Net als de SP vindt hij dat de gemeente om te beginnen het goede voorbeeld moet geven. In antwoord op de vraag van D66 over straatophoging legt hij uit dat het technisch gezien vaak de gemakkelijkste en goedkoopste oplossing is om niet de drempel te verlagen maar de stoep te verhogen. Hij kan de kosten niet precies berekenen maar hij verwacht dat die marginaal zijn. Hij stelt voor om aan het eind van het jaar het resterende budget op onderhoud daarvoor in te zetten. Er is echt laag hangend fruit te plukken, zoals de PvdA voorstelt. Interculturalisatie van de hulpverlening vindt hij een apart onderwerp; hij laat een reactie daarop over aan het college.

De voorzitter wijst erop dat het college formeel geen rol speelt bij dit voorstel. Hij hoort echter dat de wethouder toch graag even wil reageren.

De heer **Visser** (CU) zal de punten die het college overneemt, niet aan de raad voorleggen. Een aantal andere voorstellen zal hij wel aan de raad voorleggen.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) vraagt of hij bereid is om te laten berekenen wat de uitvoering van zijn voorstellen (per voorstel) zou kosten, voordat hij het voorstel aan de raad voorlegt.

De heer **Visser** (CU) heeft veel voorstellen gedaan die alleen om een aanpassing van de dagelijkse praktijk vragen en dus niet veel geld kosten. Met betrekking tot de drempels heeft hij geadviseerd om restbudgetten aan het eind van het jaar te benutten. Hij overweegt zelfs om alleen die dingen aan de raad voor te leggen die geen geld kosten. Hij is blij met de toezeggingen van het college, onder andere met betrekking tot het nieuwe convenant Binnenstad. Hij wacht de resultaten af. De Participatieraad wijst terecht op allerlei dimensies van toegankelijkheid (zoals ook het CDA deed) maar het advies is op zich heel helder. Spreker kan dat advies volledig omarmen en de reactie van het college vindt hij dan ook teleurstellend. Wat het college ook allemaal noemt, de toegankelijkheid is daarmee nog niet geregeld. In het HIOR (Handboek inrichting openbare ruimte) wordt veel te weinig aandacht besteed aan toegankelijkheid en Haarlem voldoet op veel punten nog niet aan het VN-verdrag. Spreker verwacht daarom veel meer actie van het college. Hij vindt de onderbouwing van het college zwak.

De heer **Spijkerman** (D66) is het ermee eens dat papier op zich geen oplossing is. Hij is het wel met het college eens dat er al een transformatieprogramma is dat onder andere tot doel heeft om kwetsbare mensen zo goed mogelijk te laten meedoen. Hij vraagt of de heer Visser daarnaast eerst nog een extra plan wil of dat hij vooral wil dat het college aan de slag gaat.

De heer **Visser** (CU) wil natuurlijk vooral aan de slag gaan maar hij (en ook de Participatieraad) constateert dat er hiaten zijn die wel degelijk aandacht verdienen. Het voorstel focust zich weliswaar op de binnenstad maar de toegankelijkheid van Schalkwijk blijft ook erg achter. Spreker roept het college op om een inventarisatie te maken en alle zaken die gemakkelijk op te lossen zijn, dan ook aan te pakken. De wethouder zegt toe dat er een onderzoek wordt gedaan naar een 'toegankelijkheidsapp'. Spreker wil graag weten wanneer dat klaar is. Hij is teleurgesteld over de reactie op de stembureaus, temeer omdat de wet eist dat 100% van de stembureaus toegankelijk moet zijn. Wat spreker betreft zou dat ook moeten gelden voor scholen.

De voorzitter vraagt de heer Visser zijn betoog af te ronden en aan te geven of en hoe hij zijn voorstel naar de raad wil brengen.

De heer **Visser** (CU) erkent dat bedrijven en scholen hun eigen verantwoordelijkheid hebben maar hij verwacht desondanks wat meer inzet van het college. Hij gelooft ook niet dat alle gemeentelijke voorzieningen volledig toegankelijk zijn. Hij roept het college nogmaals op om het in kaart te brengen. Hij zal een besluit formuleren dat het college stimuleert om aan de slag te gaan want het antwoord van het college vindt hij teleurstellend en het heeft veel te lang op zich laten wachten.

De voorzitter concludeert dat de heer Visser een aangepast voorstel aan de raad zal voorleggen.

De heer **Van den Raadt** (Trots) brengt in herinnering dat verschillende scholen in Haarlem tonnen aan subsidiegeld krijgen voor onderhoud. Hij stelt voor om toegankelijkheidseisen te stellen bij de subsidieverlening. Hij vraagt wat de heer Visser daarvan vindt.

De heer **Visser** (CU) is het volledig eens met de heer Van den Raadt.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder voor een reactie.

Wethouder **Botter** is het in hoofdlijnen eens met het merendeel van de opmerkingen. Hij maakt een vergelijking met de VS en constateert dat ook Nederland steeds van maatwerk naar collectieve voorzieningen gaat. Die verandering is gaande en het is goed dat er aandacht besteed wordt aan dit onderwerp. Hij betreurt het dat het antwoord van het college zo lang op heeft zich heeft laten wachten en hij kan zich voorstellen dat de collegereactie niet is wat de heer Visser had gehoopt. Dat betekent niet dat het college het onderwerp niet serieus neemt en er niet mee bezig is, maar het gaat stap voor stap. In reactie op de opmerkingen over de andere vormen van toegankelijkheid zegt hij dat hij in de afgelopen periode heel veel aandacht besteed heeft aan informatievoorziening in het sociale domein. Dat neemt niet weg dat hij ook op dit terrein zijn verantwoordelijkheid zal nemen. Het idee om een coördinerend wethouder te benoemen voor toegankelijkheid lijkt hem een goed idee voor een volgende collegeperiode. Hij geeft toe dat de achterstand in de openbare ruimte een punt van zorg is. Daar wordt aan gewerkt maar niet alles kan tegelijk. Je moet nu eenmaal roeien met de riemen die je hebt.

De voorzitter vraagt wanneer de heer Visser zijn aangepaste voorstel verwacht in de raad te brengen.

De heer **Visser** (CU) zal proberen het zo snel mogelijk aan te passen maar hij denkt niet dat de eerstvolgende raadsvergadering haalbaar is.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) verzoekt de Visser nogmaals om contact op te nemen met de wethouder en de ambtenaren met betrekking tot een financiële onderbouwing.

7. Discussie verbetering vrouwenopvang

De voorzitter geeft een korte inleiding. Het punt is op verzoek van de commissie geagendeerd. Op 10 mei 2017 heeft een raadsmarkt plaatsgevonden over dit onderwerp. Het doel van de bespreking is om verbeterpunten mee te geven aan de wethouder. Hij geeft het woord aan mevrouw Simsek.

Mevrouw **Simsek** (CDA) brengt in herinnering dat dit onderwerp eerder aan de orde is geweest. Zij bedankt mevrouw Özogul en mevrouw Jacobsz voor het organiseren van de raadsmarkt. Het CDA heeft eerder kritiek geuit op een aantal aspecten. Spreekster is blij te kunnen constateren dat de wethouder snel aan de slag is gegaan met de input van deze commissie. De nazorg, een van de kritiekpunten van het CDA, blijft echter een punt van zorg. Uit het verslag van de raadsmarkt blijkt dat vrouwen soms langer in de opvang moeten blijven omdat er geen andere mogelijkheden voor hen zijn. Het is natuurlijk onwenselijk dat vrouwen (vooral met kinderen) op straat belanden maar er moet wel nagedacht worden over mogelijke trajecten, vooral in samenwerking met betrokken partners, zoals wijkteams. Spreekster vraagt hoe de voortgang hiervan gemonitord wordt en hoe het college ervoor gaat zorgen dat vrouwen op de juiste manier worden begeleid, totdat zij op eigen kracht verder

kunnen. Het CDA is tevreden over de reactie van het college met betrekking tot de aspecten hygiëne en schulden.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) complimenteert de organisatoren met de zeer zinvolle raadsmarkt, waar ook problematiek uit de praktijk naar voren kwam, zoals het ontbreken van een integrale gezinsfinanciering. Spreekster zal daarvoor samen met de heer Spijkerman (D66) een initiatiefvoorstel maken. Deze brief gaat nog in op de verwervingsstrategie maar dat is inmiddels een subsidierelatie geworden. Spreekster vraagt de wethouder in te gaan op de input voor die subsidierelatie. Zij is blij dat vrouwen de opvang niet langer verlaten met een hogere schuld dan die zij hadden bij aankomst en zij is tevreden over de toelichting over de uitzetting. De uitstroom is heel erg belangrijk want er is behoefte aan vrouwenopvang. Tijdens de behandeling in januari 2017 heeft de VVD vragen gesteld over de toezichthoudende rol van de gemeente. Nu leest spreekster dat er contact onderhouden wordt met de Cliëntenraad. Zij vraagt of de gemeente zelf deelneemt aan dat overleg, zodat zij de vinger aan de pols kan houden. Het lijkt haar wenselijk om de lijnen voorlopig kort te houden. Tot slot vindt de VVD het fijn dat de wethouder gehoor geeft aan de roep om een landelijke lobby.

Mevrouw **Özogul** (SP) gaat in op de volgende punten:

- De ‘eigen kracht’-methode. Tijdens de raadsmarkt heeft spreekster geïnformeerd naar de interculturele hulpverlening. Zij ziet in de praktijk dat de hulpvraag van vrouwen die onvoldoende Nederlands spreken en het hulpaanbod, ondanks alle goed intenties, elkaar niet vinden. Zij vraagt hoe dat probleem wordt aangepakt.
- Spreekster gaat niet in op de schuldenproblematiek omdat de Nationale Ombudsman bezig is met een onderzoek, maar zij wil de resultaten daarvan graag agenderen.
- De verantwoordelijkheidsvraag is heel belangrijk omdat juist daardoor het een en ander is misgegaan. Het is belangrijk dat vrouwen bij aankomst in de opvang goed op de hoogte gebracht worden van alle aspecten. Spreekster vraagt hoe dat gewaarborgd wordt.
- De wethouder schrijft dat niet de opvang maar de rechter beslist over het afpakken van kinderen. Dat klopt maar een melding bij de kinderbescherming komt uiteindelijk bij de rechter en in de meeste gevallen baseert die zich op de melding van de hulpverlening, die niet getoetst of onderzocht wordt. Als de melding achteraf niet blijkt te kloppen dan blijkt terugdraaien moeilijk zo niet onmogelijk. Met andere woorden, zonder melding waren de kinderen niet afgepakt. Zij pleit voor een goede begeleiding en ondersteuning van ouders. Zij vraagt om een reactie van de wethouder.
- Het signaleren van problemen. De Cliëntenraad was er altijd al maar toch zijn er dingen misgegaan in het verleden. Spreekster vraagt waarom het zogenaamde piepsysteem nu wel zou werken. In het verleden werden klachten vaak niet serieus genomen. Ook daarop wil zij graag een reactie van de wethouder.
- De SP is voorstander van 24-uursbewaking omdat incidenten vaak ’s avonds plaatsvinden, zoals ongeoorloofd mannelijk bezoek. Er moet een punt zijn waar vrouwen te allen tijde terecht kunnen. Zij vraagt om een reactie van de wethouder.
- De SP is blij met de lobby bij de VNG.
- Tijdens de raadsmarkt kwam aan de orde dat er nog steeds een groot tekort aan sociale woningen is en het urgentiesysteem blijkt niet goed te werken. Daardoor moeten vrouwen soms veel langer in de vrouwenopvang blijven dan nodig is. Zij vraagt wat kan de gemeente kan doen om dat te voorkomen.
- Tijdens de raadsmarkt stelden oud-bewoonsters van de opvang aan de orde dat er ’s avonds geen toezicht is in de satellietwoningen maar dat er ook niets gedaan wordt met klachten over ongeoorloofd mannenbezoek van medebewoonsters. Spreekster vraagt hoe de gemeente ervoor kan zorgen dat die klachten wel serieus worden genomen.

De heer **Brander** (PvdA) benadrukt dat vrouwenopvang een specifieke vorm van opvang is die eigenlijk niet nodig zou moeten zijn. Het probleem gaat niet alleen over vrouwen in de vrouwenopvang maar over de scheve situatie die is ontstaan in een gezin. Coördinatie en aansluiting op het sociaal wijkteam zijn dan ook heel belangrijk. Spreker is dan ook zeer geïnteresseerd in het

initiatief van mevrouw Sterenberg (VVD) en de heer Spijkerman (D66). Er spelen vaak meer problemen tegelijkertijd, zoals schulden. Spreker pleit ervoor om standaard schuldhulp aan te bieden omdat de stress die schulden met zich meebrengen kan leiden tot verkeerde keuzes. Het grootste probleem blijft echter woonruimte. Als er geen sociale huurwoningen beschikbaar zijn, dan kunnen mensen niet terugkeren in de maatschappij. Dat geldt ook voor de RIBW's en daklozenopvang. Tot slot gaat hij in op de nazorg. Hij pleit ervoor dat er ook na uitstroom aandacht blijft voor de problemen die hebben gespeeld om te voorkomen dat er opnieuw problemen ontstaan. Met betrekking tot de toezichthoudende rol van de gemeente zegt hij dat de gemeente in gesprek moet gaan met cliënten en Cliëntenraad en dat niet volstaan kan worden met een papieren rapportage.

Mevrouw **Huysse** (GL) constateert dat er maatregelen genomen zijn en dat het in de meeste gevallen ook goed gaat maar dat zich ook nog steeds schrijnende gevallen voordoen. De wethouder heeft verbeteringen voorgesteld maar tijdens de raadsmarkt bleek dat met name de communicatie over de regels in de opvang nog te wensen overlaat. Ook de problemen die verslaving met zich meebrengt, kwamen aan de orde. Spreekster pleit ervoor om te zoeken naar mogelijkheden om beide groepen uit elkaar te houden. Ook de bejegening zou af en toe tot vervelende situaties leiden. Dat de begeleiding zonder kloppen binnen mag lopen bij cliënten is enerzijds begrijpelijk maar heeft wel grote gevolgen voor de privacy. GL roept het college op om informatie en communicatie beter op elkaar af te stemmen, aandacht te besteden aan de schuldenproblemen en de bewustwording over bejegening en te onderzoeken of er een oplossing is voor dames met een verslavingsprobleem. Net als de PvdA vindt ook GL huisvesting voor deze vrouwen en hun kinderen (desnoods met begeleiding) een belangrijk punt van aandacht.

Mevrouw **Dekker** (D66) sluit zich aan bij de complimenten voor de organisatoren van de raadsmarkt. Zij stelt nadrukkelijk dat het niet alleen over hulpverlening aan vrouwen gaat maar over het creëren van een veilige situatie voor mannen, vrouwen en kinderen. Dat staat ook centraal in de opvang van de Blijf Groep. D66 heeft in de vorige vergadering ingestemd met de voorstellen van het college om de opvang te verbeteren, vooral een gesprek tussen de Cliëntenraad en de Blijf Groep met aandacht voor veiligheid en vrijheid van cliënten. Zij vraagt of dit gesprek al heeft plaatsgevonden en of het heeft geleid tot structurele veranderingen. Daarnaast vindt D66 het voorkomen van stapeling van schulden belangrijk. Spreekster vindt het positief dat naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale Ombudsman gekeken zal worden of extra inzet nodig is. Net als de VVD vindt D66 integrale gezinsfinanciering belangrijk. Signalen zouden eerder bij de gemeente terecht moeten komen en niet pas als de zaak escaleert. Daarom is spreekster blij met het periodieke overleg met de Cliëntenraad, het toetsingskader en de strakkere toezichthoudende rol van de GGD. D66 vindt het net als de PvdA belangrijk dat er samengewerkt wordt met sociale wijkteams maar spreekster voegt eraan toe dat de politie een belangrijke actor is bij veiligheidskwesaties. Zij vraagt zich af of de sociale wijkteams beschikken over de juiste expertise en middelen op het gebied van huiselijk geweld.

Mevrouw **Simsek** (CDA) voegt daar nog aan toe dat ook Justitie een belangrijke rol speelt omdat er bij huiselijk geweld vaak sprake is van een contactverbod of een locatieverbod.

Mevrouw **Dekker** (D66) is het daarmee eens. In de brief staat dat het belangrijk is dat vrouwen weer kunnen integreren in hun oude omgeving maar soms is dat onmogelijk en moeten zij elders een bestaan opbouwen. Als het wel mogelijk en wenselijk is, kunnen maatschappelijke organisaties daarbij een belangrijke rol spelen. Spreekster vraagt in hoeverre een ketenaanpak in de nieuwe subsidiëring van de Blijf Groep wordt meegenomen.

De heer **Smit** (OPH) vindt dat er alleen maar goede dingen gezegd zijn in vervolg op de raadsmarkt. Hij voegt er nog twee dingen aan toe. Ten eerste de waardering voor de inzet van de heer Spijkerman en mevrouw Simsek. Ten tweede pleit hij voor uiterste terughoudendheid met voorstellen tot scheiden van kinderen van hun ouders. Hij vraagt de wethouder om dat met nadruk over te brengen aan de Blijf Groep.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vond de raadsmarkt bijzonder interessant. Hij had graag vanavond met mevrouw Van Ketel van gedachten gewisseld over haar opmerking op Facebook dat “de sprookjes van Duizend-en-een-nacht ook heel interessant waren”. Hij heeft uit het betoog van mevrouw Özogul wel ongeveer begrepen wat zij daarmee heeft bedoeld.

De heer **Brander** (PvdA) begrijpt niet waar de heer Van den Raadt het over heeft.

De heer **Van den Raadt** (Trots) bedoelt dat er overduidelijk dingen zijn die nog niet goed gaan, terwijl de raadsmarkt zich leek toe te spitsen op zaken die wel goed gaan. Spreker vond het vooral opvallend dat 33% van de vrouwen in de opvang de Nederlandse nationaliteit heeft en dat 66% van niet-Nederlandse afkomst is. Het tweede punt dat hem opviel, was dat er vrouwen in de opvang zitten die mannen op bezoek laten komen, terwijl dat niet is toegestaan. Hij hoopt dat daar iets aan gedaan wordt. De collega van wethouder Botter heeft op verzoek van Trots Haarlem toegezegd dat er ook een vrouwenopvang komt bij De Koepel. Spreker vraagt of de wethouder daar iets over kan zeggen.

De voorzitter wijst erop dat deze bespreking bedoeld is om de wethouder verbeterpunten mee te geven.

De heer **Van den Raadt** (Trots) stelt deze vraag omdat tijdens de raadsmarkt bleek dat de vrouwenopvang te kampen heeft met een capaciteitsprobleem. Verruiming van de capaciteit zou dus helpen.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Botter voor een reactie.

Wethouder **Botter** bedankt voor de vragen en opmerkingen. Sinds de brief (die uit januari 2017 dateert) is verschillende keren met Blijf van gedachten gewisseld. De wethouder heeft zelf geconstateerd dat er een enorm verschil is tussen de vestiging in Haarlem en die in Heemskerk, zowel qua inrichting als sfeer. De vestiging in Heemskerk zal gesloten worden maar een aantal satellietwoningen zal blijven. Die woningen zullen in de toekomst echter niet meer gebruikt worden door meerdere vrouwen tegelijk maar slechts beschikbaar zijn voor één persoon of één huishouden.

Mevrouw **Sterenber** (VVD) vraagt of dat wel realistisch is, gezien het tekort aan woningen.

Wethouder **Botter** antwoordt dat die woningen gewoon niet geschikt zijn voor dubbele bewoning. In de tussentijd heeft het college ook besloten om, gelet op de beperkte ruimte die men ter beschikking heeft, de eigen bijdrage in Heemskerk te verlagen. Er heeft inmiddels een gesprek plaatsgevonden met de GGD. De GGD gaat als toezichthouder (vanuit de Wmo) nadrukkelijker toezicht houden bij Blijf. Heemskerk gaat naar verwachting in september 2017 dicht en zal het toezicht van de GGD zich richten op de andere locaties, zoals Haarlem. De veiligheid van vrouwen en kinderen staat voorop en er wordt alles aan gedaan om te zorgen voor een goede begeleiding bij de uitstroom. Taal kan een barrière zijn want 66% van de vrouwen is niet in Nederland geboren. Als vrouwen heel vaak een tolk nodig hebben, dan heeft de wethouder daar niet direct een oplossing voor. Hij overweegt wel om een flyer of een A4'tje met de belangrijkste regels te laten vertalen. Een andere oplossing zou kunnen zijn om gebruik te maken van iTranslate, een app op je telefoon.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt of de wethouder er ook voor wil zorgen dat de vrouwen bij binnenkomst goed op de hoogte gebracht worden van de regels en de hulpverlening.

Wethouder **Botter** is er echt geen voorstander van om mensen langdurig te benaderen in hun eigen taal want het rijksbeleid is dat zij zo snel mogelijk Nederlands moeten leren, maar hij erkent dat soms hulp op dat punt nodig is.

Mevrouw **Sterenber** (VVD) zou het onwenselijk vinden om alles te vertalen. Zij stelt voor om taallessen aan te bieden als dagbesteding.

Wethouder **Botter** vindt dat een goede suggestie. Het gebeurt ook al. Het is echter van groot belang dat in een vroeg stadium het verwachtingspatroon over en weer duidelijk is. De wethouder is ervan overtuigd dat ook een rechter niet zo maar kinderen afneemt. Daar treedt hij niet in maar hij vindt het wel belangrijk dat mensen in een vroeg stadium gewaarschuwd worden voor de sancties die volgen als zij volharden in slecht gedrag. Hij vindt dat de vragen van mevrouw Özogul voor een deel al bij de behandeling van het rapport aan de orde zijn geweest. Hij zou graag wat meer tijd krijgen om resultaten te bereiken. Er is overleg met andere gemeenten om te zorgen dat niet opnieuw een intake hoeft te worden gedaan als vrouwen naar een andere gemeente gaan. De problematiek van de woonruimte is verreweg het grootste knelpunt op dit moment. Haarlem heeft 300 tot 500 woningen tekort voor de meest kwetsbare mensen. De Koepel is daar geen oplossing voor. De wethouder zal aan de slag gaan met alle input die vandaag gegeven is.

Mevrouw **Özogul** (SP) had nog een vraag gesteld over 24-uursbewaking. Zij vindt het vooral belangrijk dat er 's avonds een aanspreekpunt is, mocht er een incident plaatsvinden.

Mevrouw **Dekker** (D66) had nog gevraagd of het gesprek tussen de Cliëntenraad en de Blijf Groep al heeft plaatsgevonden en hoe de aandachtspunten verwerkt zullen worden. Zij zou graag de toezegging krijgen dat de betrokkenheid van de sociale wijkteams meegenomen wordt in de verdere uitwerking.

Wethouder **Botter** zegt toe dat de commissie binnen 14 dagen een brief krijgt, waarin een aantal punten terugkomt die verwerkt zullen in de verwervingsstrategie (subsidiërelatie) om ervoor te zorgen dat signalering en informatievoorziening goed geborgd zijn.

Mevrouw **Özogul** (SP) herinnert zich dat de wethouder in januari 2017 beloofd heeft dat niemand op straat gezet wordt, voordat er iets geregeld is. Zij vraagt of dat nu geregeld is.

Wethouder **Botter** antwoordt dat dit punt twee commissies geleden al aan de orde is geweest.

De voorzitter rondt het onderwerp af en schorst de vergadering voor enkele minuten.

8. Collegebesluit “Het gebruik van rubbergranulaat als instrooi materiaal bij top laagrenovaties en de aanleg van voetbalkunstgrasvelden continueren”

De voorzitter heropent de vergadering en deelt mee dat zich drie insprekers hebben aangemeld voor dit agendapunt. Hij geeft het woord aan de heer Booij.

De heer **Booij** vindt dat kiezen voor doorgaan met rubbergranulaat betekent kiezen voor doorgaan met onzekerheid en ongerustheid bij de ouders. Toen hij als vader op zoek ging naar een club voor zijn oudste zoon, was gras of kunstgras niet leidend. Hij had geen idee wat de samenstelling was van de zwarte korrels. Inmiddels hebben de Zembla-reportage en de onderzoeken van het RIVM tot veel onzekerheid geleid. Het RIVM geeft toe niet alle stoffen in SBR onderzocht te hebben. De stoffen die wel onderzocht zijn, zijn schadelijk voor het milieu. De niet onderzochte stoffen kunnen immuunziekten tot gevolg hebben. Er zijn alternatieven, zoals kurk, ook al doet de VSG-matrix veronderstellen dat kurk niet de juiste materie is. Den Haag, Amsterdam en de KNVB hebben inmiddels gekozen voor kurk. Kurk is wellicht bij aanschaf duurder maar ook saneringskosten moeten meegenomen worden omdat rubbergranulaat leidt tot milieuverontreiniging. Het meest verontrustende voor ouders is echter dat rubbergranulaat veel mogelijk schadelijke stoffen bevat en de meeste experts (ook het RIVM) zeggen dat de effecten daarvan pas over tientallen jaren zichtbaar worden. Daarom vindt spreker dat natuurlijke alternatieven een kans moeten krijgen. Hij wijst op de Facebookpagina van bezorgde ouders “Kom van het gras af” en spreekt de hoop uit dat de raad de juiste beslissing neemt en het college adviseert om het besluit terug te draaien en niet verder te gaan met SBR, een afvalproduct dat geen serieuze optie zou moeten zijn in deze tijd.

Mevrouw **Honing** is al bijna 25 jaar bestuurslid van United Davo, een vereniging voor softbal en voetbal met ruim 300 leden. Twee jaar geleden heeft de vereniging een aanvraag gedaan voor het

vernieuwen van het kunstgrasveld met rubbergranulaat. De vereniging beschikt slechts over één gras- en één kunstgrasveld die beide intensief gebruikt worden. De leden waren dan ook blij met de honorering van de aanvraag, ook al was op dat moment het onderzoek naar rubbergranulaat nog in volle gang. Drie bestuursleden hebben zich in alle beschikbare rapporten verdiept en overleg gepleegd met ouders. De ouders vertrouwen op de bevindingen van het bestuur en de gemeente. Een van de bestuursleden heeft zich bovendien uitvoerig laten informeren over alle alternatieven en de voor- en nadelen daarvan. Het bestuur van United Davo is overtuigd van de keuze voor rubbergranulaat en verzoekt daarom de commissie Samenleving om de vervanging van de toplaag van het kunstgrasveld niet langer te vertragen. De onderzoeken zijn voltooid. Het doel is veilig. De gebruikers worden uitvoerig geïnformeerd. Tijd is inmiddels wel een factor (want half september 2017 begint de competitie weer) maar dit is nadrukkelijk niet de reden waarom United Davo instemt met het gebruik van rubbergranulaat.

De heer **Rutte** is voorzitter van Onze Gazellen, wat hem betreft de leukste vereniging in Haarlem-Noord. De eerste uitzending van Zembla had grote impact. De vereniging heeft daarop heel open gecommuniceerd over deze zaak op haar website en Facebookpagina. Het aantal reacties van bezorgde ouders bleef echter beperkt. De tweede uitzending van Zembla had nauwelijks reacties tot gevolg. Er is een objectieve vergelijking gemaakt in de VSG-matrix tussen rubbergranulaat, TPE en kurk. Het bestuur van Onze Gazellen is niet deskundig en laat de keuze dan ook graag aan deskundigen over, zoals het RIVM. Spreker is er in ieder geval niet van overtuigd dat rubbergranulaat minder goed is dan de andere materialen. Het bestuur van Onze Gazellen kan zich uitstekend vinden in het voorgenomen besluit van het college. Het bestuur heeft voldoende objectieve informatie om dit besluit te kunnen ondersteunen en kan geen argumenten bedenken waarom kurk of TPE een beter alternatief zou zijn.

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid tot het stellen van vragen aan de sprekers.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt aan de heer Rutte wanneer hij alle argumenten op tafel had.

De heer **Rutte** antwoordt dat het bestuur van Onze Gazellen de matrix net als de commissie recent heeft gekregen maar dat ook daarvoor al heel veel informatie naar buiten was gekomen. Zijn bestuur is echter eerder geneigd om te vertrouwen in een vooraanstaand instituut als het RIVM.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt aan mevrouw Honing of bij de goedkeuring van de aanvraag van United Davo al bekend was welke toplaag gebruikt zou worden.

Mevrouw **Honing** antwoordt daarop ontkennend.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt vervolgens aan haar wanneer de wethouder en de SRO zich voor hetzelfde product hebben uitgesproken als het bestuurslid dat zich zelf goed had laten informeren.

Mevrouw **Honing** antwoordt dat dit begin april 2017 was.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt aan de heer Booi of hij in het vervolg bij de keuze van een vereniging voor een van zijn kinderen rekening gaat houden met het materiaal dat gebruikt wordt als infill en of SBR een reden kan zijn om een vereniging niet te kiezen.

De heer **Booi** kent ouders die zelfs zo ver gaan dat zij hun kinderen uitwedstrijden niet laten spelen, als die plaatsvinden op een veld met rubbergranulaat maar hijzelf gaat zo ver nog niet, maar misschien in de toekomst wel.

De heer **Van den Raadt** (Trots) weet dat Den Haag ervoor kiest om voor 80 velden kurk te gebruiken en dat Ajax ook voor kurk kiest. Hij vraagt aan de heer Booi of hij begrijpt dat hier in Haarlem vastgehouden wordt aan rubbergranulaat.

De heer **Booij** begrijpt dat niet. Hij denkt dat bijvoorbeeld kurk een beter alternatief is. Hij vindt het veelzeggend dat Den Haag en Ajax voor kurk kiezen. Hij denkt dat zij onzekerheid willen uitsluiten en dat zij zich goed hebben laten voorlichten over (de technische aspecten van) kurk.

De heer **Azannay** (GL) neemt aan dat de heer Booij gelezen heeft in de nota van het college dat ook kurk heel veel nadelen kent. Hij vraagt of de heer Booij contact heeft gezocht met verenigingen die ervaring hebben met kurk en wat hun bevindingen zijn.

De heer **Booij** heeft geen contact gezocht met verenigingen om informatie in te winnen over kurk. Onder de bezorgde ouders zitten ook mensen met kennis op dit gebied; kurk schijnt inderdaad nadelen te hebben als niet voor de juiste versie gekozen wordt.

De heer **Azannay** (GL) ziet de heer Rutte nee schudden. Hij vraagt waarom.

De heer **Rutte** antwoordt dat hij weliswaar niet beschikt over de technische kennis om een goede beoordeling te kunnen geven maar hij heeft evenmin kennis van de beweegredenen van Den Haag om te kiezen voor kurk. Hij weet wel dat kurk soms na een flinke regenbui al weer aangevuld moet worden. Het is een natuurproduct; daar zit dus variatie in. Bovendien moeten er waarschijnlijk bomen voor gekapt worden. Hij benadrukt dat elk materiaal voor- en nadelen heeft.

De voorzitter gaat over tot behandeling van het onderwerp. Hij waarschuwt de heer Van den Raadt dat hij geen spreektijd meer heeft.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) wijst erop dat een duidelijke vergelijking is gemaakt op basis van onderzoeken. Bij de Wmo wordt in dergelijke gevallen gekozen voor de goedkoopste, meeste adequate voorziening. Uit de tabel blijkt dat rubbergranulaat de goedkoopste, meest adequate voorziening is. Het lijkt de VVD dan ook niet meer dan redelijk om hiermee voortgang te maken en ervoor te zorgen dat de velden snel klaar zijn om bespeeld te worden.

De heer **Azannay** (GL) vraagt of de kosten het enige aspect is dat meetelt voor de VVD.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) heeft aangegeven dat er onderzoek is gedaan, zoals dat ook gebeurt bij bijvoorbeeld de keuze voor een traplift. De VVD kiest op grond daarvan voor rubbergranulaat.

Mevrouw **Özogul** (SP) heeft zich verdiept in het rubbergranulaat en begrijpt de zorgen van de ouders. Onderzoeken geven geen eenduidig oordeel over risico's voor de gezondheid. Zij heeft moeite met granulaat, juist omdat het gezondheidsrisico niet duidelijk is en omdat zij zich verantwoordelijk voelt. Zij zal het bespreken in haar fractie maar de SP kiest in ieder geval niet voor goedkoop maar veilig.

De heer **Spijkerman** (D66) sluit zich aan bij de woorden van de heer Rutte. D66 is benaderd door mensen die zich terecht zorgen maken. Die ouders zijn op zoek naar wat leidend is in dit vraagstuk. Niemand hier aan tafel heeft evenveel kennis als het RIVM en de Europese wetenschappers maar er zit evenmin iemand aan tafel die weet waarom sommige organisaties kiezen voor kurk. D66 heeft vertrouwen in het oordeel van deskundigen. Zij zeggen dat rubbergranulaat veilig is en dat de twee andere vulmiddelen nog niet voldoende onderzocht zijn. Op termijn zou kunnen blijken dat kurk net zo veel risico met zich meebrengt als rubbergranulaat. Hij pleit ervoor om vertrouwen te hebben in de deskundigen, ook al begrijpt hij de zorgen.

De heer **Smit** (OPH) is het voor een groot deel eens met de heer Spijkerman. Voor OPH is het een gegeven dat rubber geen natuurproduct is maar mogelijk wel een milieubelasting kan zijn. Er zijn echter in Nederland heel veel velden met rubbergranulaat. Zelfs als Haarlem niet langer rubbergranulaat zou gebruiken, zou dat niet veel effect hebben op het totaal. Spreker maakt zich grote zorgen over de milieubelasting van rubbergranulaat. Hij weet te weinig en hij is bezorgd maar hij gaat nu niets tegenhouden. Hij hoopt dat de wethouder wil toezeggen dat hij continu de ontwikkelingen zal

blijven volgen en hij hoopt dat binnen afzienbare tijd zal blijken dat Haarlem de juiste keuze heeft gemaakt.

De heer **Brander** (PvdA) kan zich goed vinden in de woorden van de heer Smit. Veiligheid en onzekerheid zijn belangrijke aspecten maar er is wel gedegen onderzoek gedaan. Hij is niet deskundig op dit gebied en moet dus vertrouwen op gerenommeerde instituten en de wijsheid van de wethouder. Andere materialen kunnen ook veiligheidsrisico's met zich meebrengen, zoals schimmels en bacteriën in kurk. De PvdA kan zich vinden in het oordeel van het college maar net als de heer Smit pleit de PvdA ervoor om de ontwikkelingen nauwlettend te volgen en bereid te zijn om in te grijpen, indien nodig.

De heer **Azannay** (GL) begrijpt dat het college de lijn van het RIVM volgt omdat er volgens het RIVM geen gezondheids- of milieurisico's zijn. Als dat zo is, dan begrijpt hij alle ophef niet en dan vraagt hij zich af waarom rubbergranulaat in de VS verboden is, waarom België, Den Haag en Utrecht afscheid nemen van rubbergranulaat. Spreker vraagt of de wethouder contact heeft gehad met wethouders in Den Haag en Utrecht of dat hij zich alleen heeft gebaseerd op het onderzoek van het RIVM. In de nota staat dat kurk beperkt beschikbaar is en dat de prijs hoog is door de toegenomen vraag. Spreker vraagt waarop de wethouder deze conclusie baseert.

De heer **Brander** (PvdA) vraagt waarom de heer Azannay zelf denkt dat het college dit doet.

De heer **Azannay** (GL) zet grote vraagtekens bij het milieueffect. Bovendien wordt als nadeel van rubbergranulaat genoemd dat het materiaal zich verspreidt in de omgeving. Hij vindt het bovendien veelbetekenend dat een land als de VS een product verbiedt.

De heer **Brander** (PvdA) vraagt hoe de heer Azannay dan kijkt naar de risico's van bijvoorbeeld kurk die ook genoemd worden.

De heer **Azannay** (GL) antwoordt dat het allemaal technische aspecten betreft. Daarom verwijst hij naar Den Haag, dat al sinds 2007 bezig is met ander infill-materiaal. RIVM verbiedt om eten te nuttigen op velden met rubbergranulaat, terwijl dat natuurlijk moeilijk te voorkomen is met kinderen. Hij vindt het al met al gevaarlijk spul.

De heer **El Aichi** (CDA) vraagt of de heer Azannay vindt dat de wethouder onverantwoorde risico's neemt met rubbergranulaat.

De heer **Azannay** (GL) heeft gevraagd of de wethouder iets weet van ervaringen van andere gemeenten. Hij geeft als voorbeeld asbest dat aanvankelijk gezien werd als heel goed en goedkoop maar dat achteraf levensgevaarlijk bleek te zijn. Hij vraagt zich af of het college wel het juiste besluit heeft genomen.

De heer **El Aichi** (CDA) vraagt wat volgens de heer Azannay het juiste besluit is.

De heer **Azannay** (GL) zou het liefst zien dat Haarlem zelf ervaring gaat opdoen met andere materialen. Hij hoopt dat de wethouder bereid is om in overleg te gaan met andere gemeenten.

De heer **El Aichi** (CDA) vraagt of de heer Azannay zich realiseert dat ook kurk nadelen heeft.

De heer **Azannay** (GL) denkt dat kurk minder nadelen heeft omdat het een natuurlijk product is.

De heer **Brander** (PvdA) brengt daar tegenin dat asbest ook een natuurlijk materiaal is.

De heer **Azannay** (GL) sluit zijn betoog af met de klacht dat rubbergranulaat bij warm weer stinkt. Rubbergranulaat geeft bij warmte dampen af die hinderlijk zijn voor omwonenden. Hij vraagt zich af wat dat dan betekent voor de spelers op het veld. Hijzelf zou gekozen hebben voor ander materiaal.

De heer **Van den Raadt** (Trots) begint met een reactie op de opmerking van D66 dat niemand hier aan tafel zoveel kennis heeft als het RIVM. Dat klopt, maar het RIVM zegt zelf ook niet over alle kennis te beschikken. De heer Spijkerman zegt dat rubbergranulaat veilig is. Spreker kan hem echter niet vragen waar dat staat want de heer Spijkerman heeft geen spreektijd meer.

De heer **El Aichi** (CDA) vraagt waar Trots Haarlem zelf voor kiest.

De heer **Van den Raadt** (Trots) antwoordt dat Trots Haarlem zou kiezen voor kurk. Over een week komt er een rapport over nanodeeltjes. Spreker pleit ervoor om in ieder geval daarop te wachten want rubbergranulaat is na enkele maanden door slijtage al verworden tot nanodeeltjes. In dit stuk wordt bovendien zo maar een norm verlaagd. Als rubbergranulaat veilig zou zijn, dan was dat niet nodig geweest. Spreker heeft voorafgaand aan de vergadering drie vragen ingeleverd. Hij voegt er nu nog twee aan toe.

- De gemeente Den Haag heeft in 2006 besloten om geen SBR meer te gebruiken en heeft sinds 2016 alle 80 velden met kurkkorrels ingestrooid. Als kurk de beste keuze is voor Den Haag, waarom dan niet voor Haarlem?
- Ajax vervangt deze zomer op het jeugdcomplex De Toekomst alle SBR-velden door kurk. De ondergrond van deze velden moet gesaneerd worden omdat zink en olie uit de SBR de grond verontreinigd hebben (kosten 50.000 toe 100.000 euro). Als SBR het beste is voor Haarlem, waarom kiest Ajax daar dan niet voor?

De heer **Spijkerman** (D66) gebruikt zowel Den Haag als Ajax als autoriteiten. De heer Azannay doet hetzelfde. Het RIVM concludeert in een rapport dat rubbergranulaat veilig is maar dan vinden beide heren het autoriteitsargument niet relevant. Hij vindt dat Ajax en Den Haag niet gelijkgesteld kunnen worden aan het RIVM.

De heer **Van den Raadt** (Trots) stelt Ajax en Den Haag zelfs boven het RIVM want het RIVM vindt dat er minstens een onderzoek van 12 jaar nodig is, alvorens er conclusies getrokken kunnen worden. Als rubbergranulaat veilig zou zijn, waarom moest de norm dan naar beneden bijgesteld worden?

De heer **Spijkerman** (D66) is het volledig met de heer Van den Raadt eens dat er nu nog geen zekerheid geboden kan worden maar datzelfde geldt ook voor kurk.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vindt dat in de matrix bewust toegewerkt wordt naar een keuze voor rubbergranulaat. Hij is het niet eens met de VVD die zegt dat het goedkoper is want dat geldt alleen voor de aanschaf. Hij pleit ervoor dat de wethouder ook denkt aan de 'total costs of ownership' en bijvoorbeeld saneringskosten. Hij wijst nogmaals op de slijtage van rubbergranulaat, waardoor het nanodeeltjes worden en het rapport daarover. Als Haarlem ervoor kiest om rubbergranulaat te gebruiken, dan pleit spreker ervoor om ervoor te zorgen dat er geen kinderen op spelen.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) wijst erop dat dit een collegebesluit is. Het besluit is al genomen. Zij stelt voor dat de heer Van den Raadt artikel 38-vragen stelt, temeer omdat hij al lang door zijn spreektijd heen is.

De voorzitter geeft tot slot het woord aan de heer El Aichi.

De heer **El Aichi** (CDA) wijst erop dat volgens onafhankelijke milieuonderzoeken geen risico's of nadelige effecten bekend zijn voor grond- of oppervlaktewater bij het gebruik van rubbergranulaat op kunstgrasvelden. Aangezien er nog weinig bekend is over andere materialen, kiest het CDA voor rubbergranulaat.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Snoek voor een reactie.

Wethouder **Snoek** bedankt de sprekers en de commissie voor het debat. Hij vindt het geen gemakkelijke discussie en ook geen gemakkelijk besluit. Hij kent de emoties. De discussie vanavond gaat over een vervangingsinvestering en niet over gezondheidsrisico's. Als hij twijfel zou hebben over de gezondheidsrisico's dan zou de discussie gelden voor alle velden en dan zouden alle velden vervangen worden. Wat het college betreft is het gezondheidsvraagstuk beantwoord door het RIVM, de KNVB, de VSG en Europees onderzoek. Hij kent geen onderzoeksrapporten die gezondheidsrisico aantonen. De gemeenten delen hun ervaringen wel degelijk binnen de VSG, de G32, landelijk en op Europees niveau. Sommige gemeenten kiezen voor rubbergranulaat en sommige voor ander materiaal. De wethouder weet niet waarom zij dat gedaan hebben maar er wordt wel degelijk over gesproken in VSG-verband. De discussie van vanavond gaat over duurzaamheid, bespeelbaarheid en kosten-baten. Vooral op het punt van duurzaamheid is er geen duidelijk beter alternatief uitgekomen. Er zijn wel vragen over de bespeelbaarheid van de alternatieven, met name van kurk. Pas helemaal aan het eind komen kosten-baten aan de orde. De wethouder begrijpt dan ook de formulering van de VVD. Op basis van deze getrapte argumentatie (gezondheid, duurzaamheid, bespeelbaarheid en kosten-baten) heeft het college ervoor gekozen om voor de komende vervangingsinvesteringen door te gaan met rubbergranulaat. De wethouder heeft het voorgenomen besluit besproken met de verenigingen. De verenigingen hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen die keuze. De wethouder zal deze discussie goed blijven monitoren. Het besluit is bovendien niet voor altijd genomen want als er aanleiding is om over te gaan op een alternatief, dan komt hij terug bij de commissie. In antwoord op de vragen zegt de wethouder nogmaals dat er wel degelijk afgestemd wordt binnen de VSG. Hij heeft zelf geprobeerd de G32 collectief een besluit te laten nemen maar dat is helaas niet gelukt. Het college heeft ook gekeken naar onderhoudskosten. Tot slot zegt de wethouder dat rubbergranulaat gemeten moet worden en dat het vervangen moet worden, zodra de stukjes kleiner zijn dan de toegelaten 5 mm.

De voorzitter wijst erop dat alleen PvdA, CDA, VVD en OPH nog spreektijd hebben en dat langdurige discussie niet zinvol is omdat het een collegebesluit betreft. De wethouder heeft het besluit toegelicht. De raad kan alleen nog moties indienen. Hij stelt voor om iedereen nog gelegenheid te geven voor een korte reactie. Aldus wordt besloten.

De heer **Azannay** (GL) heeft twee vragen gesteld die onbeantwoord zijn gebleven. Hij heeft geïnformeerd naar de stankoverlast en naar het advies van het RIVM om geen voedsel te nuttigen op de velden. Hij wil weten wat hij aan de burgers moet vertellen.

De heer **Van den Raadt** (Trots) had van tevoren vragen ingediend maar juist die vragen zijn onbeantwoord gebleven. Een van zijn vragen had betrekking op de Wet bodembescherming. Hij vraagt of de wethouder zijn vragen alsnog schriftelijk wil beantwoorden. Tot slot pleit hij er nogmaals voor om een week te wachten, totdat het grootschalige onderzoek over nanodeeltjes beschikbaar is. Trots Haarlem zal zeker met een motie komen.

Wethouder **Snoek** zegt tegen de heer Azannay dat hij zijn eigen woorden zal moeten vinden net als de wethouder om het aan mensen uit te leggen. In reactie op de specifieke vraag over stankoverlast bij hitte zegt de wethouder dat DSK juist een keuze gemaakt heeft voor de omwonenden. Hete dagen, waarop rubbergranulaat stinkt, zijn echter heel beperkt in Nederland. De wethouder weet dat er op een aantal velden niet gegeten mag worden. Hij vindt dat verenigingen verstandig moeten omgaan met dat soort zaken maar dat dit niet alleen geldt voor rubbergranulaat. De wethouder zegt toe de resterende vragen van Trots Haarlem schriftelijk te beantwoorden. Op de vraag om nog een week met de uitvoering te wachten zegt hij dat het een collegebevoegdheid is en dat hij zich gehouden heeft aan de toezegging om te wachten totdat hij met de commissie gesproken zou hebben. De verenigingen willen/kunnen niet langer wachten op de uitvoering. De wethouder constateert dat er een meerderheid van de raad voor dit besluit is en hij zal dan ook overgaan tot uitvoering en niet opnieuw wachten op een motie of een volgend onderzoek.

De heer **Van den Raadt** (Trots) heeft niet gevraagd te wachten op een motie maar wel om te wachten op het onderzoek over nanodeeltjes.

De voorzitter sluit de behandeling.

9. Bereikbaarheid voorzieningen doelgroep 18-23

De voorzitter constateert dat dit agendapunt, gezien het late tijdstip, doorschuift naar de volgende cyclus en dus niet naar de volgende vergadering.

De heer **Smit** (OPH) vraagt of daarbij een reactie van de Participatieraad is gepland.

Wethouder **Snoek** is er door de Participatieraad op gewezen dat de raad niet om een advies is gevraagd. Nu het doorgeschoven wordt, zou de Participatieraad alsnog in de gelegenheid gesteld kunnen worden om advies uit te brengen. Dat zou de wethouder kunnen toezeggen.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) is het daarmee niet eens. Zij stelt voor het te bespreken zoals het nu voorligt.

De voorzitter vraagt welke fracties het willen bespreken zoals het nu op de agenda staat.

De heer **Smit** (OPH) vraagt of er een ongevraagd advies bijgevoegd mag worden.

De voorzitter antwoordt daarop bevestigend. Hij constateert dat een meerderheid er de voorkeur aan geeft om het normaal te bespreken. Aldus wordt besloten.

10. Rondvraag

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Huysse.

Mevrouw **Huysse** (GL) deelt mee dat GL verontrustende berichten heeft ontvangen over het Kinder & Jeugd Traumacentrum (KJTC). Er is op dit moment een wachtlijst van een jaar. GL vindt dat een ongewenste situatie. GL stelt de volgende vragen aan de wethouder:

- Is de wethouder op de hoogte van deze situatie?
- Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat er snel hulp geboden wordt, als een kind in een crisissituatie een beroep doet op hulp?

GL dringt erop aan dat de wethouder de commissie nader informeert over de stappen die genomen worden om de situatie snel te verbeteren, een structurele oplossing waarbij rekening gehouden wordt met de groeiende vraag naar ondersteuning.

Wethouder **Snoek** is bekend met de oplopende wachttijden maar niet dat het een jaar zou zijn. Aanbieders zijn verplicht hun wachttijden te publiceren en volgens publicatie zou de wachttijd nu 9 weken zijn en voor behandeling 11 weken. Er heeft op 15 mei 2017 al een gesprek plaatsgevonden tussen de gemeente Haarlem en het KJTC. Op uiterlijk 29 mei 2017 moet een verbeterplan zijn aangeleverd. De wethouder zegt toe de punten uit het verbeterplan met de commissie te delen.

11. Agenda komende commissievergadering(en)

De voorzitter geeft gelegenheid voor agenderingsverzoeken.

De heer **El Aichi** (CDA) stelt voor de beantwoording raadsvragen ex. art. 38-vragen van het CDA over ouderen mishandeling (3.1) te agenderen omdat het CDA de beantwoording niet voldoende vindt.

De voorzitter constateert dat een meerderheid van de commissie zijn verzoek steunt.

Mevrouw **Dekker** (D66) stelt voor de toezegging analyse terugval pgb's (2.1) te agenderen omdat ook in andere gemeenten blijkt dat het aantal aanvragen en toekenningen steeds verder terugloopt, onder andere vanwege de hoge administratieve lasten.

De voorzitter constateert dat ook dit verzoek wordt gesteund. Hij wijst erop dat het niet in de volgende cyclus maar in de cyclus daarna zal worden geagendeerd.

Mevrouw **Dekker** (D66) herinnert zich dat er nog een onderzoek loopt naar het pgb-beleid.

De voorzitter zal kijken of het gevoegd behandeld kan worden.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.05 uur.